

КОРОТКО ПРО ОРГАНІК

Станом на 26.02.2018

1) Що таке органічне виробництво?	1
2) Що таке органічна продукція?	1
3) До кого може звернутися виробник (переробне підприємство або трейдер), щоб пройти процедуру сертифікації органічного виробництва?	1
4) Відповідно до яких стандартів можна пройти органічну сертифікацію?	2
5) Де можна знайти додаткову інформацію про органічне виробництво?	2
6) Яка органічна сертифікована продукція вже є в Україні?	3
7) Які українські органічні продукти можна знайти на полицях магазинів в Україні?	3
8) Хто є учасником органічного ринку України?	3
9) Що означає «органічний оператор»?	3
10) Як можна розпізнати справжній органічний продукт?	3
11) Де можна придбати органічні продукти?	3
12) Чи імпортуються органічні продукти в Україну?	4
13) Яка є спеціалізована виставка органічної продукції у світі?	4
14) Чи представлена Україна з органічною продукцією на найбільшій міжнародній виставці «БіоФакх»?	5
15) Де можна дізнатися про заходи з органічної тематики?	5

1) Що таке органічне виробництво?

Органічне виробництво – це цілісна система господарювання та виробництва харчових продуктів, яка поєднує в собі найкращі практики з огляду на збереження довкілля, рівень біологічного різноманіття, збереження природних ресурсів, застосування високих стандартів належного утримання (добробуту) тварин та метод виробництва, який відповідає певним вимогам до продуктів, виготовлених з використанням речовин та процесів природного походження. Органічне виробництво відіграє подвійну соціальну роль, коли, з однієї сторони, воно передбачає функціонування окремого ринку, що відповідає потребам споживачів в органічних продуктах, а з іншої сторони, надає громадські блага, що сприяють захисту навколишнього природного середовища, благополуччю тварин, а також розвитку сільських територій.

Джерело – Постанова ЄС 834/2007, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02007R0834-20130701>

2) Що таке органічна продукція?

Органічні продукти – продукція сталого сільського господарства та/або харчової промисловості, отримана в результаті сертифікованого органічного виробництва, на всіх етапах якого застосовуються природні речовини та процеси задля збереження природних ресурсів, захисту навколишнього середовища, відновлення родючості ґрунтів, підвищення рівня біологічного різноманіття, застосування високих стандартів добробуту тварин, виробництва продуктів високої якості, розвитку сільських територій та сприяння гармонії між людиною і природою. Під час виробництва органічних продуктів забороняється застосування хімічно синтезованих допоміжних речовин (добрив, пестицидів, технологічних добавок), іонізуючої радіації, регуляторів та стимуляторів росту, генетично модифікованих організмів (ГМО), антибіотиків з профілактичною метою, гормонів, консервантів, штучних ароматизаторів та барвників.

Органічна продукція – це продукція, отримана в результаті сертифікованого органічного виробництва.

Кожен етап виробництва знаходиться під суворим контролем акредитованого органу сертифікації, який засвідчує дотримання вимог та стандартів органічного виробництва шляхом видачі відповідного сертифікату.

В якості інформації для споживача на упаковку наноситься відповідне маркування згідно зі стандартами та інформація про орган, що сертифікує.

3) До кого може звернутися виробник (переробне підприємство або трейдер), щоб пройти процедуру сертифікації органічного виробництва?

У Постанові ЄС 1235/2008 для України зазначено 17 органів сертифікації: 16 іноземних та 1 український.

Український орган сертифікації «Органік Стандарт» має міжнародну акредитацію на проведення сертифікаційних робіт та визнання Єврокомісії і Швейцарської Конфедерації (http://www.ukraine.fibl.org/fileadmin/images-ukraine/Certification_bodies_1235/Certification_bodies_Ukraine_EU_Regulation_1235_updated_14_12_2017.pdf).

4) Відповідно до яких стандартів можна пройти органічну сертифікацію?

В Україні ще не впроваджено закон про органічне виробництво та обіг органічної продукції, тому сертифікація проводиться за міжнародними стандартами країн або об'єднань країн та/або приватними стандартами органічного виробництва, що визнаються на міжнародному ринку.

Органічні виробники України в переважній більшості сертифікуються відповідно до стандарту Міжнародних акредитованих органів сертифікації з органічного виробництва і переробки, еквівалентного Постановам ЄС №834/2007 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02007R0834-20130701>), № 889/2008 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1487752503876&uri=CELEX:32008R0889>).

Відповідні органічні продукти маркуються **єдиним офіційним логотипом ЄС для маркування органічної продукції** (органічний логотип ЄС – так званий «євро-листок»), який вказується на пакованих сертифікованих органічних продуктах разом із інформацією про орган сертифікації та походження органічної сировини.

Повні тексти вказаних стандартів, ви можете знайти за посиланням:

www.organicstandard.com.ua/ua/services/standards

Державний логотип України для органічної продукції (сировини) розроблено в рамках національного відкритого конкурсу, що проводився з 25 вересня 2014 року до 10 жовтня 2014 року [Міністерством аграрної політики та продовольства України](#) разом із [Громадською спілкою «Органічна Україна»](#), [Інформаційним центром «Зелене досьє»](#) та FiBL в рамках [швейцарсько-українського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні»](#) за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації. Цей логотип затверджено [Наказом Мінагрополітики № 495 від 25.12.2015](#) та зареєстровано у Міністерстві юстиції України 19 січня 2016 р. за № 99/28229. Станом на 26.02.2018 ще немає жодного продукту, на якому є Державний логотип України для органічної продукції (сировини) у зв'язку з неімplementованим органічним законодавством України.

5) Де можна знайти додаткову інформацію про органічне виробництво?

Корисні веб-ресурси:

www.organicinfo.ua (укр. мова)
www.ukraine.fibl.org (укр. мова)
www.fibl.org
www.organicstandard.com.ua (укр. мова)
www.organic.com.ua (укр. мова)
www.biofach.com.ua (укр. мова)
www.organic.ua (укр. мова)
www.ques.com.ua (укр. мова)
www.dossier.org.ua (укр. мова)
www.organicukraine.org.ua/congress/ (укр. мова)
www.biolan.org.ua (укр. мова)
www.ifoam.org
www.organic-europe.net
www.organic-world.net
www.organic-market.info
www.bioc.info
www.bioaktuell.ch
www.biofach.de
www.eko-connect.org (рос. мова)
www.bio-markt.info
www.o-r-a.org
www.organicstandard.com
www.organic-bio.com (рос. мова)

6) Яка органічна сертифікована продукція вже є в Україні?

Перелік українських сертифікованих органічних продуктів: зернові культури (пшениця, жито, тритикале, ячмінь, овес, просо, гречка, кукурудза тощо); бобові культури (горох, соя, люпин, вика, квасоля, боби тощо); олійні культури (соняшник, ріпак, гірчиця, льон); овочі (картопля, морква, буряк, капуста, спаржа, огірки, помідори, кабачки, цибуля, ревінь, перець); зелень (петрушка, кріп, салати); кавуни, дині, гарбузи; фрукти (сливи, яблука, груші, абрикоси, вишня тощо) – свіжі, сушені, морожені; ягоди (малина, ожина, суниця, полуниця, чорниця, брусниця, журавлина, калина, кизил, чорноплідна горобина (аронія), бузина тощо) – свіжі, сушені, морожені; виноград; молочні продукти (молоко, йогурт, кефір, сметана, кисломолочний сир тощо), вершки, масло, морозиво); м'ясні вироби; яйця; гриби, горіхи, мед; хлібобулочні вироби, крупи, борошно, джеми, сиропи, соки, березові соки, спеції, рослинні олії, консервовані овочі, трав'яні чаї тощо.

7) Які українські органічні продукти можна знайти на полицях магазинів в Україні?

На полицях магазинів можна знайти українські органічні марковані продукти від таких виробників:

ТОВ «Органік Мілк» (ТМ «О») (молоко, кефір, йогурт, ряжанка, масло, сметана, сир кисломолочний, сир твердий, бринза), ТОВ «Органічний м'ясний продукт» (ТМ Organic Meat) (м'ясо-ковбасні продукти), ТМ ЕтноПродукт (молоко, кефір, сметана, йогурт, масло, сир), ТОВ «Фабрика бакалейних продуктів» (ТМ Жменька) (крупи, борошно, пластівці, горох), ТОВ «Органік Оригінал» (ТМ Екород) (крупи, борошно, олія соняшникова, пластівці, бобові), ПП «Агроекологія» (крупи), ТОВ «Лілак» (ТМ Spring Drops) (березовий сік та мікси), ТОВ «Старий Порицьк» (крупа гречана, твердий сир), ТОВ «Фірма «Каспер» (ТМ Organico) (олія соняшникова, рижю, ріпакова, лляна тощо), ПП «Галекс-Агро» (мед, крупи), ТОВ «Фітосвіт ЛТД» (чай з лікарських трав), ФСГ «Золотий пармен» (сік), ТОВ «Нова-Пак» (ТМ Любисток) (спеції), ТМ LiQberry (ягідна паста), ПАТ «Житомирський маслозавод» (ТМ Рудь) (морозиво), ТМ Пан Еко (повидло, сиропи, соки тощо), ПП «Науково-виробнича фірма «Елітфіто» (олія насіння гарбуза, льону, розторопші тощо), ТОВ «Діамант ЛТД» (ТМ Козуб Органік) (крупи, борошно, пластівці вівсяні, гречані, житні тощо), ПП «Річойл» (олія), ФОП Сабельнікова (ТМ Organic Villa) (овочі, ягоди, зелень), ТОВ «Харківнатурпродукт Компанія» (олія), ТОВ Кондитерська майстерня «Квартет» (ТМ Джинджер) (пряники, печиво) тощо.

8) Хто є учасником органічного ринку України?

Органічний сектор України представлений такими ключовими учасниками органічного ринку: консультаційний орган «КьюС», орган сертифікації «Органік Стандарт», Інформаційний центр «Зелене досьє», Громадська спілка виробників сертифікованої органічної продукції «Органічна Україна», Федерація органічного руху України, Львівська міська громадська організація «Екотерра», ТОВ «ВІП Груп», Органік Бізнес, ТОВ «Сіб-Агро», ТОВ «НВО «Інститут органічного виробництва», Міжнародна громадська організація «Асоціація учасників біовиробництва «БІОЛан Україна», Натур Бутік, громадська спілка «Український органічний кластер», а також активні органічні виробники, переробники та трейдери.

9) Що означає «органічний оператор»?

Органічні оператори – це органічні виробники, переробні підприємства, торговельні організації тощо.

Деякі органічні оператори України подано за посиланням: http://www.ukraine.fibl.org/fileadmin/documents-ukraine/Booklets/Organic_operators_2016-compressed.pdf

10) Як можна розпізнати справжній органічний продукт?

Щоб впевнитись, що продукт є органічним, споживач повинен звернути увагу на маркування, де нанесений відповідний логотип певного органічного стандарту та вказаний орган сертифікації. Споживач право вимагати сертифікат, де вказується виробник (переробне підприємство/трейдер) та асортимент продукції. Окрім того, дійсність органічного сертифікату можна перевірити на сайті відповідного органу сертифікації.

Наприклад, операторів, сертифікованих органом сертифікації «Органік Стандарт» можна перевірити на сайті www.organicstandard.com.ua/ua/clients

11) Де можна придбати органічні продукти?

Мережа, через яку поширюються органічні продукти, росте. Більшість точок продажу знаходяться у Києві, містак-мільйонниках, обласних центрах – це і супермаркети, і невеличкі спеціалізовані магазини, і он-лайн магазини, в яких споживач може отримати інформацію про продукти та зробити замовлення. Органічні продукти можна купити в таких точках продажу:

www.auchan.ua

www.megamarket.com.ua

www.silpo.ua

www.goodwine.com.ua

www.novus.com.ua

www.natur-boutique.ua

www.biologic.ua

www.furshet.ua

www.metro.ua тощо.

12) Чи імпортуються органічні продукти в Україну?

Так, в Україну імпортуються органічні продукти, переважно з країн ЄС.

13) Яка є спеціалізована виставка органічної продукції у світі?

Найбільша спеціалізована міжнародна виставка органічних продуктів – БіоФакх (BioFach), що відбувається кожного лютого у м. Нюрнберг, Німеччина (www.biofach.de/en).

З 14 до 17 лютого 2018 року відбулася 29-а Міжнародна виставка органічних харчових продуктів «БіоФакх» у м. Нюрнберг (Німеччина), на якій було представлено 3'218 експонентів із 93 країн світу на 52'927 м² (корисна площа), і яку відвідали приблизно 50'000 відвідувачів зі 134 країн світу. Було представлено органічні продукти харчування (зернові культури, ягоди, молочні та м'ясні продукти, бакалія, вина, кондитерські вироби, риба, яйця, напої, спеції, овочі, фрукти тощо), текстиль, косметику, науково-дослідні установи, консультаційні, сертифікаційні, кейтерингові компанії з усього світу.

Було представлено органічні продукти харчування (молочні та м'ясні продукти, бакалія, вина, кондитерські вироби, риба, яйця, напої, спеції, овочі, фрукти тощо), текстиль, косметику, навчальні, дослідні, консультаційні, сертифікаційні компанії тощо.

В рамках БіоФакх проходив щорічний Конгрес, що включав багато конференцій, круглих столів, презентацій та інших заходів з органічної тематики. Ключова тема Конгресу 2018: наступне покоління, що означає дослідження побажань молоді, трендів споживання органічної продукції у світі та задоволення потреб поколінь Y та Z. На головній світовій виставці-ярмарку в 2018 році відвідувачі відкрили для себе понад 1200 експонентів, які презентували вегетаріанські продукти, понад 200 виробників оливкової олії та 129 виробників органічного вина.

Фотографії БіоФакх: <https://www.biofach.de/en/news/photos>

Фотографії Національного павільйону України:

<https://www.facebook.com/UkraineatBioFach/>; <https://www.biofach.com.ua/media/>

14) Чи представлена Україна з органічною продукцією на найбільшій міжнародній виставці «БіоФакх»?

З 14 до 17 лютого 2018 р. відбулася 29-а Міжнародна виставка органічних харчових продуктів «БіоФакх» у м.Нюрнберг (Німеччина) www.biofach.de/en, на якій п'ятий рік поспіль було організовано Національний павільйон України www.biofach.com.ua, де українську органічну продукцію, сертифіковану відповідно до органічного законодавства ЄС, професійні послуги сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу представили 20 українських компаній.

20 Компаній-експонентів Національного павільйону України на міжнародній виставці «БіоФакх 2018»:

ПП «Галекс-Агро», м. Новоград-Волинський, Житомирська область (www.galeks-agro.com): спельта, соя, овес, ярий ячмінь, гречка, просо, кукурудза, озима пшениця; ТОВ «Агрофірма «Поле», м. Черкаси (www.agropole.com.ua): пшоно, суміш пшоняного борошна з лушпинням, лушпиння проса, соняшникове насіння, борошно пшеничне вищого сорту з твердих сортів пшениці, борошно пшеничне першого/другого сорту з твердих сортів пшениці, висівки пшеничні, борошно пшоняне, пшоняні пластівці, м'яка пшениця, горох, соняшникове насіння; ПП «Граніт-Агро», Семенівський район, Полтавська область (www.granit-agro.ndisoya.com.ua): озима пшениця, соя, люцерна, яра вика, кукурудза, коноплі, солома конопель, треста конопель; ТДВ «Рівнехолод», м. Рівне (www.rivnefrost.com): чорниця журавлина, ожина, брусниця, бузина, горобина; ПрАТ «Етнопродукт», Городнянський район, Чернігівська область (www.ethnoproduct.com): пшениця спельта, люпин, вика, овес, гречка, гірчиця, пастеризоване коров'яче молоко, кефір, сметана, йогурт, масло; НВФ ПП «Елітфито» (науково-виробнича фірма), м. Івано-Франківськ (www.elitphito.com): олія обліпихова, олія гірчична, шрот з насіння гірчиці, олія гарбузова, олія насіння кавуна, олія лляна, шрот з насіння льону, олія розторопші, шрот з насіння розторопші; ТОВ «Адоніс-Люкс», Мелітопольський район, Запорізька область (www.adonis-ltd.com): пшоно, крупа пшенична, крупа ячна, крупа перлова, крупа кукурудзяна; ТОВ «Цефей-Груп», Новоград-Волинський район, Житомирська область (www.cerpheus.com.ua): льон, гречка, фенхель; ПП «Агроєкологія», Шишацький район, Полтавська область (www.agroecology.in.ua): пшениця озима/борошно пшеничне, яра пшениця/борошно пшеничне, жито/борошно житнє, ячмінь/крупа перлова/крупа ячна, овес/пластівці вівсяні/борошно вівсяне, кукурудза/борошно кукурудзяне, гречка/крупа гречана; ТОВ «Органік Стандарт», м. Київ (www.organicstandard.com.ua): послуги інспекції і сертифікації в Україні, Білорусі, Казахстані і Молдові за органічними стандартами (стандартом еквівалентним Постанові ЄС, Біо Свісс, Натурланд, КРАВ); СОК «Київський», м.Київ (www.sweetberries.com.ua): малина заморожена, суниця заморожена, ожина заморожена; ФГ «Інтегровані Агросистеми», Голопристанський район, Херсонська область (www.inagro.ua): Концервована томатна паста СВ, РВ 28-30%; АльтаКраїна (ТОВ «Каранзаро Євразія»)(www.altakraina.com): експортер, постачальник сировини та інгредієнти для виробників концентрованих соків, фруктових пюре, томатної пасты, виноматеріалів; ТОВ «Укролія», Диканський район, Полтавська область (www.ukroliya.com.ua): переробка, соняшник; ТОВ «Арніка Органік», м. Глобине, Полтавська область (www.arnikaorganic.com): нут, сочевиця, льон, кукурудза, соя, озима пшениця, коноплі; ТОВ «Агротейд Експорт», м. Харків (www.agrotrade.ua): соя, сочевиця, льон; ТОВ «Фірма«Каспер», м. Одеса (www.organico.od.ua): олія соняшникова, олія ріпакова, олія лляна, олія соняшникова високоолеїнова, олія кукурудзяна, макуха соняшникова, макуха ріпакова, макуха лляна, макуха кукурудзи, олія гірчична, макуха гірчична, порошок гірчичний, соєвий соус, соняшник, ріпак, ячмінь, пшениця, пшениця спельта, соя, кукурудза, льон, олія рижю, макуха рижю; ТОВ «Фруктона-ВН», м. Вінниця (www.fruktona.com): ожина дика заморожена, ожина дика заморожена, чорниця дика заморожена, чорниця дика заморожена, брусниця дика заморожена, брусниця дика заморожена, білий гриб заморожений, малина екстра заморожена, малина грис заморожена, журавлина заморожена, журавлина заморожена; ТОВ «Мольфар Еко», м. Київ (www.molfar-tea.com): чай кипрійний, чай кипрійний з листям м'яти і меліси, чай кипрійний з листям малини, чай кипрійний з цвітом липи, чай кипрійний з ягодами малини, чорниця та брусниця; МПП «Сіма», м. Херсон: гречка, льон, горох, ріпак, соняшник, пшениця.

Національний павільйон України 2018 було організовано Консорціумом, що складається з ключових учасників органічного сектору України – ТОВ «КьюС», Інформаційний центр «Зелене дос'є», ТОВ «Органік Стандарт».

Починаючи з 2014 року Національний павільйон України підтримується Державним секретаріатом Швейцарії з економічних питань (SECO) в рамках швейцарсько-українського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL). Останні два роки павільйон також підтримується Федеральним міністерством продовольства та сільського господарства Німеччини (BMEL) через німецько-український проект співробітництва «Консультавання України в питаннях аграрної торгівлі - в рамках Повної та Всеохоплюючої Угоди про вільну торгівлю (ПВУВТ) між ЄС та Україною», що впроваджується AFC/IAK, та Western NIS Enterprise Fund (WNISEF), що заснований за фінансування уряду США через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). У 2018 році підтримку павільйону надали Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО), Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Європейський Союз в рамках Ініціативи «EU4Business». Національний павільйон України підтримується також компаніями-експонентами та організовується за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України.

15) Де можна дізнатися про заходи з органічної тематики?

Постійне оновлення переліку заходів з розвитку органічного ринку можна знайти за посиланням:

<http://www.ukraine.fibl.org/en/ua-resources.html>

Інформацію підготовлено органом сертифікації «Органік Стандарт», консультаційним органом «КьюС», Інформаційним центром «Зелене дос'є», ГС «Органічна Україна», Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), що впроваджує швейцарсько-український проект «Розвиток органічного ринку в Україні», який фінансується Швейцарською Конфедерацією через Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO)